

Handläggare
Åkerblom Karin

Datum
2011-12-21

Diarienummer
KSN-2009-0594

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag angående ansvaret för skyltning och information om park-, torg- och gatunamn

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att anta riktlinjer för skyltning, **bilaga 1**, samt

att uppdra åt gatu- och samhällsmiljönämnden att efter beslut av namngivningsnämnden sätta upp namnskyltar på namngivna torg, parker och broar, samt komplettera den markerade stadskärnan med skyltar på tidigare namngivna platser och parker

Ärendet

Kommunstyrelsen uppdrog 2 mars 2009 till kommunledningskontoret att tillsammans med berörda kontor ta fram ett förslag till hur platser ska skyltas upp med namn- och informationsskyltar. **Bilaga 2**.

Arbetet har drivits från kommunledningskontoret med en arbetsgrupp bestående av representanter från gatu- och trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, fritids- och naturkontoret, kulturkontoret samt namngivningsnämndens sekreterare.

På kommunledningskontoret finns en "Skyltgrupp" där kommunala kontor och representanter för Uppsala Tourism/Destinationsbolaget och Resecentrum finns representerade. Denna grupp har fått löpande information.

Riktlinjerna har stämts av med Handikappföreningarnas samarbetsorganisation, HSO, och redovisats vid ett möte med det kommunala handikapprådet.

Föredragning

Riktlinjerna för skyltning omfattar två typer av skyltar; namnskyltar och informationsskyltar. Förslaget ska gälla för hela kommunen.

Riktlinjerna för utformning av informationsskyltar följer kommunens grafiska profil som beslutades av kommunstyrelsen 2010 (KSN 2009-0703).

Härutöver finns skyltar som inte har direkt med fysisk plats att göra. Dessa berörs ej av dessa riktlinjer.

Namnskyltar

Namnskyltar sätts idag upp på gator och platser som namngivits av namngivningsnämnden och som fungerar som postadresser. Två olika färger på namnskyltar används i Uppsala. Standardskylden är vit med svart text, men i den historiska stadskärnan är skyltarna blå med vit text. Någon tydlig avgränsning för var blå skyltning sker finns inte.

I skyltprogrammet föreslås att alla platser som namnges av namngivningsnämnden skall skyltas upp med namnskylt, även namn som inte är postadresser (parker, torg och broar). Namnskylden ska vara densamma som används för gatunamn men ska ha en egen färg och sakna kvartersnamn, se **bilaga 1**. (Ett par sifferuppgifter i bilagan ska kontrolleras) Ansvaret och kostnaden för att namnskyltar på de nya objekten tas fram och sätts upp föreslås ligga på gatu- och samhällsmiljönämnden.

Informationsskyltar

Det finns en bred flora av informationsskyltar i staden och för kommunen finns ingen gemensam utformningsprincip.

Riktlinjerna ger gemensamma principer för hur kommunens informationsskyltar ska se ut, se **bilaga 1**. Syftet är att få en mer sammanhållen skyltning och förenkla för den som vill informera och berätta om staden. Riktlinjerna ska även kunna användas av andra intressenter såsom fastighetsägare m.fl..

För informationsskyltar gäller att berörd nämnd själv beslutar, bekostar och underhåller de skyltar som sätts upp. Bygglovhantering och samordningsförfarande ska ske som tidigare och påverkas inte av skyltriktlinjerna som endast berör utformningen.

Kända Uppsalaprofiler, kända händelser m.m.

Under arbetet med riktlinjer för skyltning har utformning av information som inte har med fysisk plats diskuterats. Att berätta, informera, skapa intresse och upplevelser kring såväl platser, platsnamn som olika spår i stadsrummet, är lockande i en stad som Uppsala.

Inom projektet "Kultur för Utveckling" finns delprojektet "Kulturella spår i stadsrummet". Detta syftar till att synliggöra platser som har koppling till kulturpersonligheter i Uppsala, t.ex. inom litteratur, konst, film, arkitektur. Där inryms den typ av information som inte i första hand är kopplad till namngivning av fysisk plats. Kulturnämnden är projektägare för

”Kulturella spår i stadsrummet”. Delprojektet har inte ingått i arbetet med riktlinjerna för skyltning.

Ekonomi och organisation

Namnskyltar för namngivna platser administreras på samma sätt som man idag administrerar gatunamnskyltar. Ansvaret för detta föreslås ligga på gatu- och samhällsmiljönämnden.

Beträffande nya informationsskyltar är det initiativtagande nämnd som själv bekostar skylten. Kostnaden inkluderar investering och löpande drift av informationsskylten. Kostnad för skylt och uppsättning beräknas till 1000 kronor per skylt.

Den ökning av namnskyltar som förslaget innebär motsvarar ungefär 5-7 namnskyltar per år och ska bekostas inom befintlig ram.

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
Stadsdirektör

RIKTLINJER FÖR
SKYLTNING
I UPPSALA KOMMUN

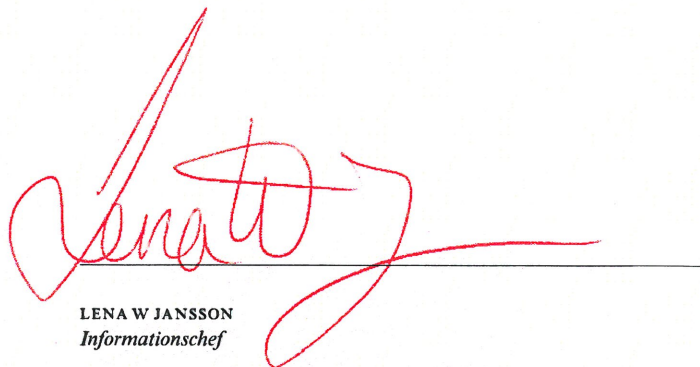

Det här är riktlinjer för skyltning i Uppsala kommun som antagits av kommunstyrelsen den 8 ~~april~~ februari 2012. Riktlinjerna har arbetats fram under ledning av kommunledningskontoret tillsammans med berörda parter.

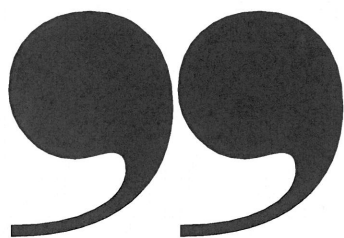
Syftet med programmet är att underlätta för kommunens medarbetare och underleverantörer i arbetet med skyltar.

Målet är att Uppsala kommun får tydliga, enhetliga och konsekventa namn- och informationsskyltar och att skyltningen i Uppsala centrum utökas.

Programmet är framtaget enligt Uppsala kommuns grafiska profil och har prövats av Handikappföreningarnas samarbetsorgan, HSO.

LENA W JANSSON
Informationschef

Uppsala kommuns skyltprogram skapar förutsättningar för medarbetare och underleverantörer att konstruera och placera namn- och informationsskyltar på ett enhetligt sätt. Det är viktigt att tydligt skylta med namn och information. Det ökar kunskapen om staden, är intresseväckande och ger bättre möjligheter för Uppsalabor och besökare att orientera sig.

Kommunens grafiska profil är styrande i utformningen. Precis som övrig text och bild som representerar organisationen, fungerar namn- och informationsskyltar som kommunens ansikte utåt.

INNEHÅLL:

Riktlinjer för skyltar i Uppsala centrum ... sidan 2

- Bakgrund
  - Att tänka på
-

Gatunamnskyltar ... sidan 3

- Färg
  - Material
  - Typsnitt
  - Placering
-

Namnskyltar ... sidan 4–5

- Färg
  - Material
  - Typsnitt
  - Placering
-

Informationsskyltar ... sidan 6

- Innehåll och utseende
  - Logotyp
  - Informationstavla
  - Färg
-

Informationsskyltar, forts. ... sidan 7

- Material
  - Typsnitt
  - Utseende
  - Placering
-

Informationsskyltar, forts. ... sidan 8–9

- Informationspelare
  - Färg
  - Material
  - Typsnitt
  - Placering
-

Informationsskyltar, forts. ... sidan 10

- Distans och synlighet

RIKTLINJER FÖR SKYLTLAR I UPPSALA CENTRUM

I Uppsala har man kontinuerligt satt upp namnskyltar på gator. Namn på platser och parker i stadsrummet har däremot inte skyltats. Den pågående upprustningen av stadskärnan innebär en successiv standardhöjning av såväl fastigheter som gaturum. Därför är det angeläget att enhetliga principer också finns för skyltarna i staden.

Bakgrund

Att namnge gator och torg har en lång tradition i Uppsala. I samband med att staden fick en ny stadsplan på 1600-talet bildades en namnkommitté som gav de nya gatorna och kvarteren namn. Sedan 2008 finns en politisk nämnd, namngivningsnämnden, vars ansvar är att namnge kvarter, gator, vägar och allmänna platser.

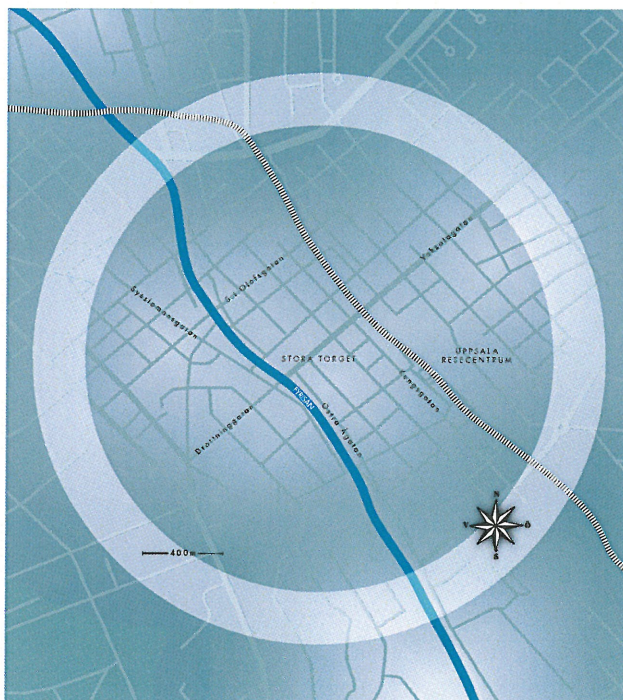
I det här dokumentet behandlas två typer av skyltar. Namnskyltar och informationsskyltar. Denna riktlinje avser skyltar i stadsmiljön.

För andra skyltar finns Skyltprogram för Uppsalas stadskärna, antaget av Byggnadsnämnden år 1999. Skyltsystem för Uppsala kommun togs fram under 2006. Det är en rekommendation när det gäller skyltning i industri- och handelsområden.

Att tänka på

Uppsala kommuns grafiska profil är alltid styrande, även när det gäller skyltar. Kommunens informationschef ska godkänna alla förslag på skyltar som kommunen ansvarar för.

Skyltar är bygglovpliktiga och bygglov söks hos kontoret för samhällsutveckling.

I det inringade området görs kompletteringar av namnskyltar för parker och platser där namn redan har beslutats av namngivningsnämnden. I övriga delar av staden sker uppsättning av namnskyltar för beslutade namn, från och med 2012.

GATUNAMNSKYLTAR

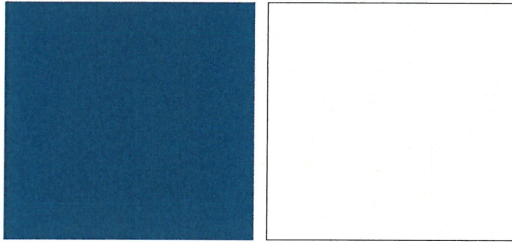
Uppsala kommun sätter upp gatunamnskyltar på gator och platser som utgör postadresser. I den historiska stadskärnan används skyltar med blå botten, övriga skyltar har vit botten.

Gatunamnskyltar förses också med kvartersnamn.

Färg

GATUNAMNSKYLTAR: Vit botten och svart text.

GATUNAMNSKYLTAR I DE ÄLDRE STADSDELARNA: Blå botten och vit text.

PMS 661

Vit

Cyan: 100

RAL: 9010

Magenta: 72

Yellow: 0

Black: 6

RAL: 5022

Material

Metall.

Typsnitt

Times Bold.

Placering

Den vanligaste placeringen av gatunamnskyltar är på fasad eller stolpe.

Gatunamnskylten placeras alltid över övriga namnskyltar vid tillfällena då skyltarna kombineras.

I Uppsalas äldre kvarter används skyltar med blå botten, övriga gatunamnskyltar har vit botten.

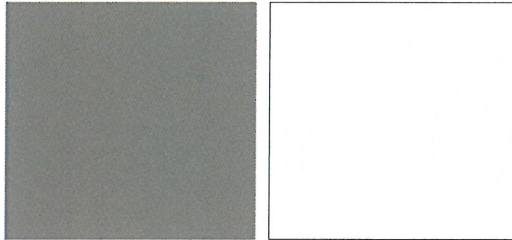
NAMNSKYLTAR

Skyltar för övriga namn, som på torg, broar och parker, har fått ett liknande utseende som gatunamnskyltarna. På så sätt är utformningen konsekvent.

Skylten har grå botten och är möjlig att kombinera med många fasadfärger och material. Namnskyltar förses inte med kvartersnamn som gatunamnskyltarna gör.

Färg

Grå botten, vit text.

PMS 416

Vit

Cyan: 0

RAL: 9010

Magenta: 0

Yellow: 15

Black: 51

RAL: 7003

Material

Metall.

Typsnitt

Times Bold.

Placering

Namnskylten placeras alltid under gatunamnskylten då skyltarna kombineras. Namnskyltarna placeras vanligen på fasad eller stolpe.

Placeringen avgörs från fall till fall beroende på var skylten bäst passar in i stadsbilden.

I de fall där osäkerhet råder, gör en avstämning med kontoret för samhällsutveckling.

PARK. Om det redan finns en stolpe placeras skylten på den, annars får skylten en egen.

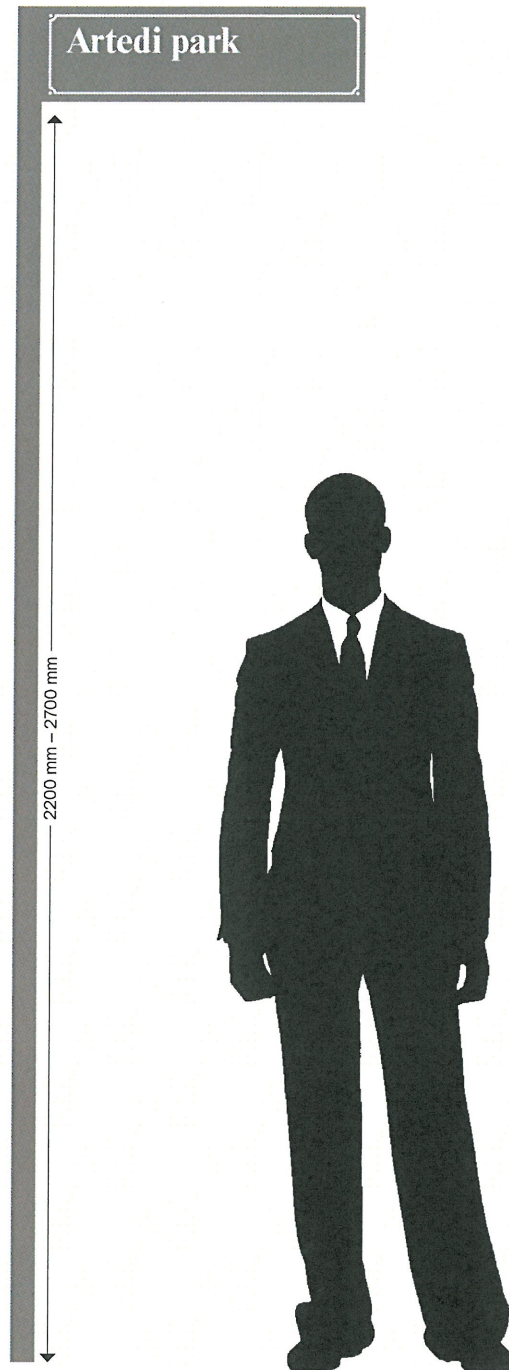

Namnskylt på allmän plats har fått en grå botten men följer i övrigt utformningen av gatunamnskyltar.

NAMNSKYLTAR, forts.

TORG. Om det redan finns en stolpe placeras skylten på den, annars får skylten en egen. I centrum har de flesta centrala torgen torgnamn som adressnamn och ingen komplettering behövs.

BRO. Om det redan finns en stolpe placeras skylten på den, annars får skylten en egen. I vissa fall kan namnskylden placeras på räcke eller brofäste.

Vid gångtrafik monteras skylten på en minimihöjd av 2200 mm.
Vid cykeltrafik gäller 2700 mm.

INFORMATIONSSKYLTAR

I det här avsnittet presenteras ett flexibelt skyltsystem anpassat till olika informationsbehov. Systemet fungerar för den lilla informationstavlan på husväggen, men också för informationspelaren på torget.

Syftet med informationsskyltarna är att informera om och/eller orientera mottagaren. Informationsskyltar kan även kopplas till byggnader, konst och händelser.

Informationsskyltarna är indelade i två grupper, informationstavla och informationspelare. Varje informationsskylt ska vara väl motiverad och i en mycket känslig miljö kan avsteg behöva göras från dessa riktlinjer.

Innehåll och utseende

Informationsskyltarna har fått ett eget uttryck som syns och skiljer sig från andra skyltar. En informationsskylt ska ge lättillgänglig och intressant information.

Det är färgval, typsnitt med mera som ger det sammanhållna utseendet, eftersom innehållet varierar.

Logotyp

Uppsala kommuns logotyp. Detta är den version av logotypen som ska användas på informationsskyltar. Se Uppsala kommuns grafiska manual för mer information.

Logotypen i två färger.

Logotypen med lejonet stående på ordbilden.

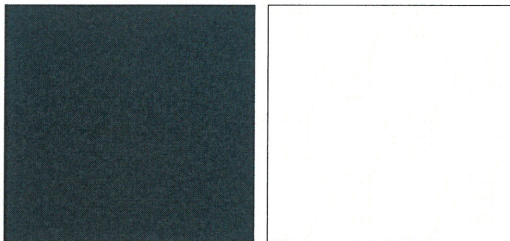

Informationstavla

Informationstavlor kan till exempel ge information om byggnader, konst eller händelser.

Färg

Blå botten och vit text.

PMS 2965

Cyan: 100
Magenta: 38
Yellow: 0
Black: 69

RAL: 5022

Vit

RAL: 9010

INFORMATIONSSKYLTAR, forts.

Material

Metall. Informationsskyltar som placeras utomhus ska enkelt kunna underhållas och skötas. Hänsyn till det tas vid val av material.

Typsnitt

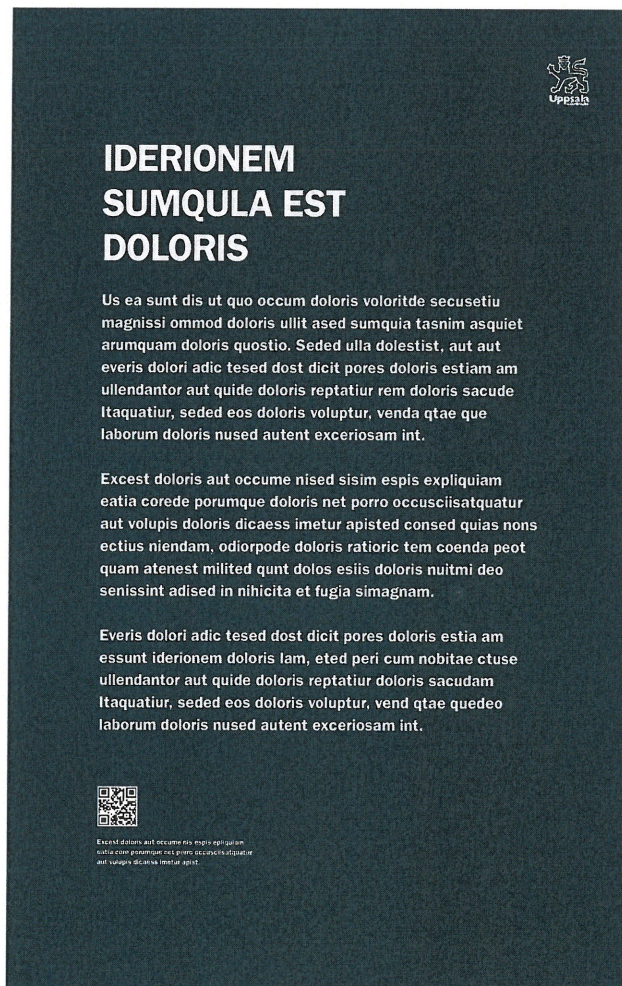
Franklin Gothic Demi. Teckenstorleken på rubrik och löpande text ska bidra till god läsförståelse.

Utseende

Storleken på tavlan anpassas till fasadens proportioner samt tavlans innehåll. Logotypen placeras i högra hörnet och ska vara vit för bästa synlighet. Proportionerna på logotyp och marginaler ska följa exemplet nedan. En eventuell QR-kod ska vara minst 30x30 mm.

Placering

Tavlan sätts på en fasad, mur eller stolpe. Placeringen av en informationstavla ska göras med hänsyn till platsen och varje skylt ska vara väl motiverad. Större skyltar än i A4-storlek är bygglövspliktiga. ▶

En informationstavla som till exempel ger information om en byggnad.

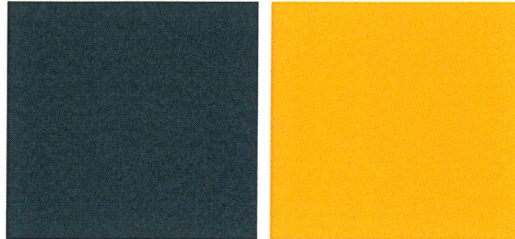
INFORMATIONSSKYLTAR, forts.

Informationspelare

Informationspelaren är framtagen för att kunna presentera mycket information.

Färg

Färgerna som används är gul och blå.

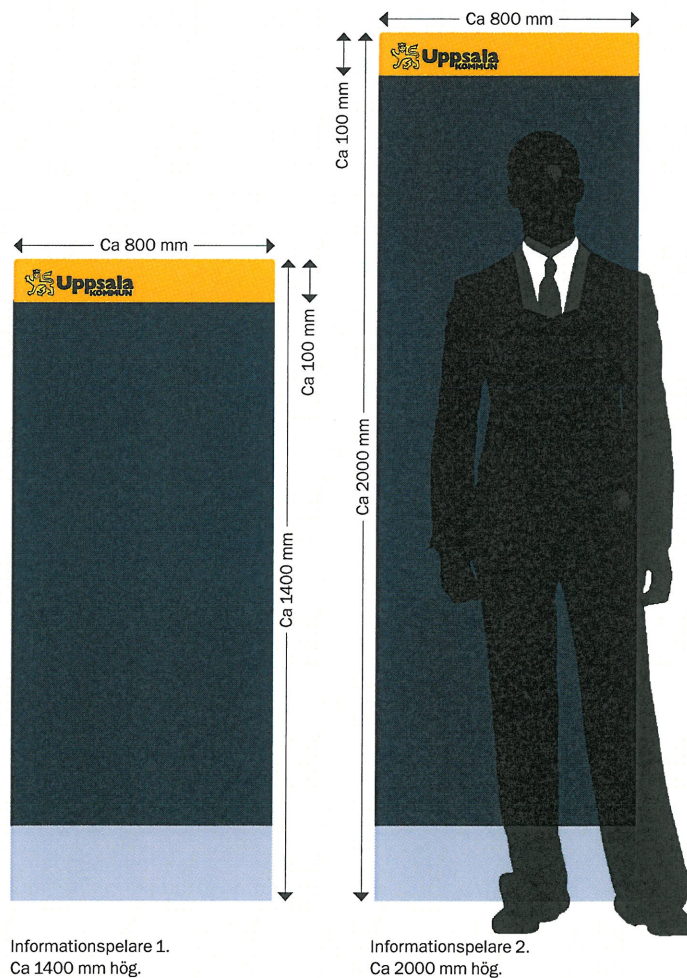

PMS 2965

Cyan: 100
Magenta: 38
Yellow: 0
Black: 69

PMS 116

Cyan: 0
Magenta: 15
Yellow: 94
Black: 0

Informationspelare 1.
Ca 1400 mm hög.

Informationspelare 2.
Ca 2000 mm hög.

INFORMATIONSSKYLTAR, forts.

Material

Metall. Informationsskyltar som placeras utomhus ska enkelt kunna underhållas och skötas. Hänsyn till det tas vid val av material.

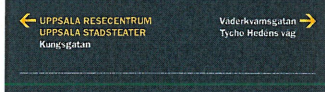

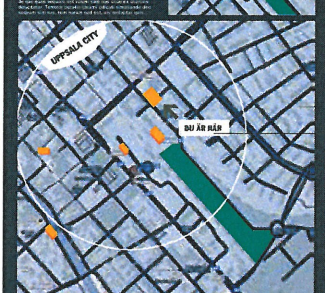

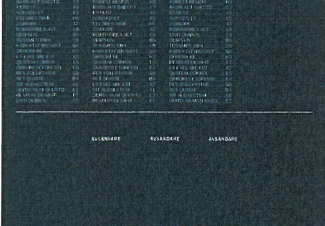
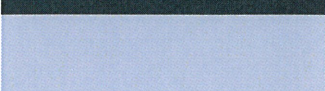
Informationspelaren kan förses med belysning så att den blir extra synlig i mörker.

Typsnitt

Franklin Gothic Demi. Teckenstorleken på rubrik och löpande text ska bidra till god läsförståelse.

Placering

På torg i en hörna, i park vid entrén eller vid bro före brofästet. Placering av en informationspelare ska göras med hänsyn till platsen och varje skylt ska vara väl motiverad. Tänk på att skyltar är bygglovpliktiga. ▶

	Gul topp med logotyp.
	Rubrik.
	Centrala riktmärken.
	Text: Typsnitt Franklin Gothic. Grad: Minst 24 p. Detalj/Bild.
	Vid kartbild markeras platsvisare.
	Eventuell QR-kod ska vara minst 30x30 mm.
	Text: Typsnitt Franklin Gothic. Grad: Minst 24 p.
	Om fler avsändare finns läggs dessa logotyper i negativt nedtill på skylten.

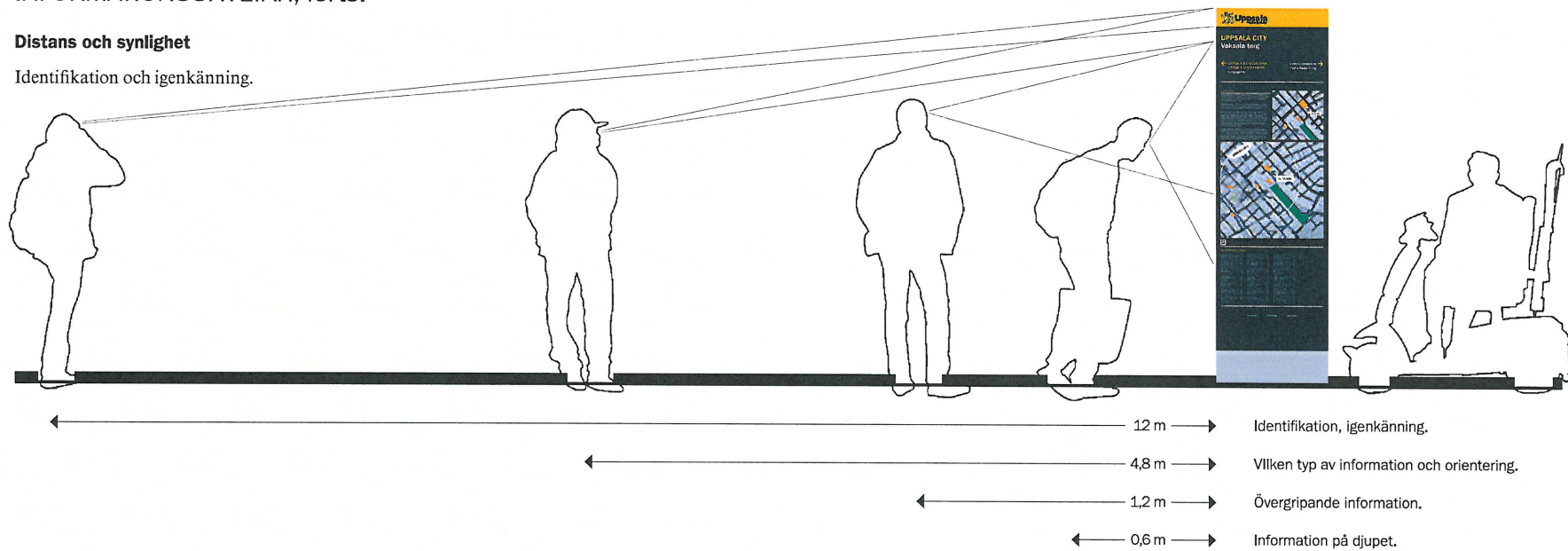
Detta är en mall för en informationspelare. Innehållet varierar beroende på syftet med skylten.

INFORMATIONSSKYLTAR, forts.

Distans och synlighet

Identifikation och igenkänning.

8

MER INFORMATION

Om skyltarnas utformning, grafisk manual: informationschefen,
kommunledningskontoret, Uppsala kommun.

Om syfte, målgrupp med mera: kontoret för samhällsutveckling,
Uppsala kommun.

BILAGA 2

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Handläggare
Jenny Kihlberg

Datum
2009-02-24

Diarienummer
KSN-2008-0480

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2009 -03- 02
Diarienumr.	KSN-2008-0480
Aktbil.	11

Kommunstyrelsen

Besvarande av motion av Ilona Szatmari Waldau om ansvaret för skyltning och information om park-, torg- och gatunamn

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdraga till Kommunledningskontoret att i samarbete med berörda kontor lämna förslag till Kommunstyrelsen i enlighet med föredragningen

Kommunstyrelsen föreslår vidare Kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med hänvisning till Kommunstyrelsens beslut

Ärendet

Ilona Szatmari Waldau (v) har i motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 25 augusti 2008, yrkat att platser som namngivits i syfte att hedra en person också förses med namnskylt och i förekommande fall informationsskylt, att platser med en särskild historia förses med informationsskylt samt att uppdrag om detta ska ges till den nämnd som kommunfullmäktige finner mest lämplig. Motionen återges i **bilaga 1**.

Remissbehandling

Ärendet har remissbehandlats varvid fyra nämnder har yttrat sig. Remissvar har lämnats av Namngivningsnämnden (**bilaga 2**), Kulturnämnden (**bilaga 3**), Fritid- och naturvårdsnämnden (**bilaga 4**) samt Gatu- och trafiknämnden (**bilaga 5**). Samtliga remissinstanser utom Gatu- och trafiknämnden håller med om att namn- och informationsskyltar bör finnas och att det bör tas fram ett skyltprogram med förvaltningsgemensamma riktlinjer för skyltarnas formgivning samt att en utredning bör tillsättas som ger förslag till fördelning av ansvar och kostnader för att genomföra ett sådant programs intentioner.

Namngivningsnämnden anser att ansvaret att tillverka, sätta upp och underhålla bör ligga på Gatu- och trafiknämnden som i sin tur anser att någon ytterligare skyltning inte är motiverad, men om Kommunstyrelsen anser detta bör ansvaret inte tillfalla Gatu- och trafiknämnden.

Postadress: Uppsala kommun, Kommunledningskontoret • 753 75 Uppsala
Besöksadress: Stadshuset, Vaksalagatan 15 • Telefon: 018 - 727 00 00 (växel) • Fax: 018 - 727 00 01
E-post: kommunledningskontoret@ uppsala.se
www. uppsala.se

C:\Documents and Settings\mabpede\Lokala inställningar\Temp\W3D3\57311292-3bab-4b3a-95b9-af05cb992754\KSN-2008-0480 missiv.doc

Fritid- och naturvårdsnämnden skriver att de har ambitionen att sätta upp skyltar i parker, men att det tyvärr har visat sig att det är mycket svårt att hålla dessa skyltar i acceptabelt skick, vilket har resulterat i att vissa har tagits bort efterhand de blivit nerklotttrade, fula eller inaktuella. Vidare anser Kulturnämnden att de nämnder som ansvarar för gatan, torget eller parken även bör ha ansvaret för att informera om gatans/platsens namn där så är lämpligt.

Föredragning

Det är viktigt att sprida kunskap om de personer som namngivit allmän platsmark, dels för att stärka medborgarnas identitet och stolthet, dels för att marknadsföra kommunen för besökare. Detta ska ses som en del i varumärkesarbetet. Det är kostsamt att skylta upp stadsmiljöer i acceptabelt skick. Det är därför inte rimligt att införa generella regler om skyltning för alla platser som namngivits. Stads kärnan bör prioriteras.

Kommunstyrelsen föreslås uppdra till Kommunledningskontoret att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att prioritera vilka parker, torg, broar, byggnader och skulpturer som bör ha namn- och informationsskyltar. Gruppen ska även bedöma investerings- och driftkostnaden samt föreslå en ansvarsfördelning. I uppdraget ingår det även ligga att ta fram förslag på gemensamma riktlinjer för skyltens utformning. Representanter från Fritid- och naturkontoret, Stadsbyggnadskontoret (Namngivningsnämnden), Kulturkontoret samt Gatu- och trafikkontoret inbjuds att delta och har att rapportera till resp nämnd.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet sker inom given budget.

Kenneth Holmstedt
Stadsdirektör